

Horváth Mihály Történelemverseny 2013

Közép- és Dél-Amerika ősi civilizációi, az aztékok és az inkák

Teszt – Megoldások

1. feladat (elemenként 1 pont) **8 pont**
(Pontatlan helyesírás esetén is adható pont, ha a szakkifejezés/név azonosítható.)

	Azték	Inka
Nyelv	a) nahuatl	b) quechua (kecsua)
Főváros	c) Tenochtitlan	d) Cuzco
Leigázójuk (spanyol konkvisztádor)	e) Cortez	f) Pizarro
Uralkodójuk a spanyol hódítás idején	g) Montezuma	h) Atahualpa

2. feladat (elemenként 1 pont) **5 pont**

Meghatározás	Isten (betűjel)
A) Napisten, a háború istene, felnőttként, fegyverzetben jött a világra	c)
B) Földistennő, aki megszülte az éjszaki ég 400 csillagát és a Holdistennőt	a)
C) A tavasz és az esőzések megérkezésének istene	e)
D) A Tollas Kígyó	f)
E) Esőisten, a fővárosban templompiramis állt tiszteletére	b)

3. feladat (elemenként 1 pont) **5 pont**
(Pontatlan helyesírás esetén is adható pont, ha a szakkifejezés azonosítható.)

- A)** chinampa
- B)** calpulli
- C)** pipiltin
- D)** macahuitl
- E)** pochteca

4. feladat (elemenként 1 pont) **6 pont**
(A vastaggal szedett elemek hiányában nem adható pont!)

- A) A **Cospi-kódex** részlete. Az azték papok által őrzött könyvek jellegzetes példája.
- B) A feldarabolt **azték Holdistennőt** (Coyolxauhqui) ábrázoló kötömb. (Több mint 3 m átmérőjű, kb. 5-8 tonna A XV. században készítették.)
- C) A **Paracas** Necropolisből származó **inka takaró**, hímzett macskafejű figurával, ikonografikus ábrázolásmóddal.
- D) **Mendoza-kódex**, vagy **Montezuma azték uralkodó adójegyzékének** spanyol másolata, mely Mendoza, spanyol alkirály számára készült.
- E) Az **inka csomóírást (quipu, vagy kipu)** ábrázoló rajz. (Az írás igazából számolóeszköz volt)
- F) Az **azték Tollas Kígyó** ábrázolása. (Tezcatlipoca kozmikus ellentétének számított)

5. feladat (elemenként 4x0,5, azaz 2 pont) **8 pont**
(Minden válasznál szerepelnie kell, hogy melyik indián kultúrához kapcsolódik a fogalom, ezen túl a válasznak három értékelhető elemet kell tartalmaznia. Más helyes válaszelem is elfogadható.)

A) „virágos háború”

- **Tenochtitlan és a rivális városok között zajlott**
- **Cél a foglaltszerzés az áldozat-bemutatókhoz**
- **Virág = az emberi vér metaforája**
- kultúra: **azték**

B) „Beszélő” és „Nőstény Kígyó”

- **Az aztékok „kettős királyságát” jelölő fogalmak**
- **A „Beszélő” (Tlatoani) a város/birodalom kapcsolataiért felelt**
- **A „Nőstény Kígyó” (Cihuacoatl) ítélkezett azték belügyekben**
- kultúra: **azték**

C) „A négy negyed világa”

- **Az Inka Birodalmat nevezték így (Tahuantinsuyu)**
- **A „négy negyed” az égtájakat jelképezi**
- **kelet-nyugat jelenti a Nap útvonalát**
- kultúra: **inka**

D) „A kiválasztott nők háza”

- **kolostorféle épület (acellahuasi) Machu Picchu városában**
- **itt laktak a feláldozásra szánt legszebb lányok**
- **itt laktak a királyi ágyasok és királyi öltözetet készítő varrónők**
- kultúra: **inka**

6. feladat

7 pont

a) (elemenként 1 pont)

A) **Machu Picchu**

B) **Tenochtitlan**

C) **Cuzco**

b) (1 pont)

A várost jelölő szám: **1**

c) (elemenként 1 pont)

C/1 **Mexikói-öböl**

C/2 **Csendes-óceán**

d) (1 pont)

„nagy zöld hüvelykujj”: **Yucatán-félsziget**

7. feladat (elemenként 1 pont)

6 pont

A) **40.000**

B) **Dél- Kolumbia**

C) **Andok**

D) **tambók**

E) **királyi hordszéket**

F) **45 kg**

8. feladat (elemenként 0,5 pont)**5 pont**

Állítás	Igaz	Hamis
A) Az azték szent naptár 260 napos ciklusból állt.	X	
B) A radiokarbonos kormeghatározást az amerikai Hiram Bingham fejlesztette ki 1911-ben.		X
C) A spanyol hódítók azték indián tolmácsa egy nő, spanyol nevén Doña Marina volt.	X	
D) Az Inka Birodalom közel kétszáz évig állt fenn, a spanyol hódításig.		X
E) Az „inka” szó eredetileg a főpapot, az Ég fiát jelölte, később nevezték így magát a népet is.		X
F) Joseph Goodman dolgozta ki azt a formulát, amely segítségével létrehozhatók a maja időpontoknak megfelelő keresztény dátumok.	X	
G) A koproilit olyan ritkán fellelhető féldrágakő, amely az indián kereskedelemben meghatározó szerepet játszott.		X
H) Az inka szertartási év kezdete a tavaszi napéjegyenlőség időpontját is jelentette.		X
I) Az azték főváros nevének jelentése: „a fügekaktusz helye”.	X	
J) A flotáció olyan eljárás, amely segítségével lefölözhető a talajminták könnyebb elemei.	X	

Összesen: **50 pont** szerezhető.

A **30 pontot** (60%) elért dolgozatok küldhetőek tovább!